No 108. **1840.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Zondag **6 September.**

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van Z. E. den Heere Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Braband, van den 25. Augustus 1840 en opvolgende missive van den Heer Controleur der Belastingen alhier, van den 4. September jl. n°. 264, ten geleide van het Kohier der Belasting op de Runderen, Paarden, enz., ten behoeve van het Fonds voor den Landbouw.

Gezien de daartoe betrekkelijke wet van den 30. Mei 1840 (Staatsblad n°. 16) en speciaal art. 4 van dezelve.

Brengen bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat voormelde Kohier, voor dezen loopenden jare, door welgemelde Zijne Exc. op den 25. Augustus jl. executoir zijnde verklaard, aan den Ontvanger der Directe Belastingen ter invordering is uitgereikt en de respective aanslagen voor het uiteinde dezer maand September zullen moeten zijn gekweten, met waarschuwing, dat volgens art. 6 dier wet, omtrent de nalatigen op gelijke wijze zal worden behandeld als voor de Directe Belastingen is bepaald.

En opdat niemand wien zulks moge aangaan, hieromtrent onwetenheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 4 September 1840.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den September.

Naar men wil zal de koninklijke familie eenige dagen te Fontainebleau doorbrengen, zoodra de troepen in het kamp zullen vereenigd zijn, dat men voornemens is aldaar aan te leggen. De hertog van *Montpensier*, die thans in zijn zeventiende jaar is getreden, moet daarbij als kapitein het bevel over eene kompagnie infanterie voeren, de hertog *van Aumale* zijn regiment kommanderen, en de hertog *van Nemours* eene divisie.

— Eergisteren avond hebben alhier talrijke zamenscholingen van werklieden, op onderscheiden punten der hoofdstad plaats gehad. Men rekent het getal op wel 50,000. Ongeveer 200 dier lieden zijn in hechtenis genomen. Ook gisteren hebben zich eenige zamenscholingen gevormd, waaronder men leden der nationale garde in hunne mondering opmerkte, van welke sommigen zelfs den kreet van *leve den oorlog!* aanhieven.

— Den 31sten Augustus heeft te Chatillon nabij Parijs, het gastmaal van voorstanders der zoogenaamde parlementaire hervormings plaats gehad, hetwelk eerst op den 14den Julij, den verjaardag van de verovering der Bastille, was bepaald, doch toen door de regering is belet. Volgens de revolutionnaire dagbladen zouden niet minder dan 6000 Parijsche burgers, en daaronder veel nationale gardes, dit gastmaal hebben bijgewoond: het heeft daarbij niet aan allerlei revolutionnaire redevoeringen en toasten ontbroken, terwijl tevens zeer oorlogzuchtige taal over het wreken van de vernedering te Waterloo, de nieuwe coalitie der koningen tegen Frankrijk, en den pligt der democratie om even als in 1792 het verraden vaderland te redden, is gevoerd.

— Men verzekert dat er een nieuw crediet ten behoeve van het oorlogs-bureau is uitgeschreven, tot den aankoop van krijgsbehoeften en vuurwerptuigen.

— De graaf de St. Leu, gewezen koning van Holland en vader van *Louis Napoleon*, heeft den volgenden brief aan den *Courrier* ter plaatsing gezonden:

» Vergun mij de volgende verklaring op te nemen: Ik weet dat het een zonderling en weinig gepast middel is om tot de publiciteit de toevlugt te nemen, maar wanneer een bedroefde, oude, zieke, eveneens verlaten vader, op geene andere wijs ter hulp van mijnen ongelukkigen zoon kan komen, dan moet een dergelijke stap goedgekeurd worden door allen die een vaderhart in den boezem dragen.

» Overtuigd dat mijn zoon, den eenigen dien ik overgehouden heb, het slagtoffer is van schandelijke kuiperij en verleid door lage vleijers, valsche vrienden, en misschien, door listige verraderlijke raadgevingen, kan ik het stilzwijgen niet bewaren, zonder mijn pligt te kort te doen, en mij aan bitter naberouw bloot te stellen.

» Ik verklaar dan dat mijn zoon *Napoleon Lodewijk* voor de derde maal in een verschrikkelijken valstrik is geraakt, daar het niet mogelijk is dat iemand, die niet ontbloot is van kunde en gezond verstand, zich goedsmoeds in een zoodanigen afgrond zal storten. Zoo hij schuldig is, nog veel meer en de ware schuldigen zijn diegenen, welke hem verleid en op den verkeerden weg gebragt hebben.

» Ik verklaar vooral met een innig afgrijzen, dat de hoon mijn zoon aangedaan, door hem in de kamer van eenen laaghartigen moordenaar op te sluiten, eene ongehoorde tegen het fransche karakter strijdende wreedheid is; een even lage als verraderlijke hoon.

» Als diep bedroefde vader, als echt Franschman, beproefd door dertig jaren ballingschap, als broeder, en zoo ik het mag zeggen, opgevoed door dengeen, wiens standbeelden men weder opfigt, beveel ik mijnen verdoolden en verleiden zoon bij zijne regters aan en bij al degenen die een fransch en een vaderhart met zich omdragen."

De *Moniteur Parisien* zegt ter toelichting, dat het vertrek waar *Louis Bonaparte* bewaard wordt, wel hetzelfde is waar *Fieschi* heeft gezeten, maar dat hetzelve sedert eene geheele verandering had ondergaan en nu tot woonvertrek voor de inspectrice der vrouwelijke gevangenen strekte, doch tijdelijk voor *Louis Napoleon* was ingerigt.

— Men gelooft thans, dat de openbare regtspleging tegen *Lodewijk Bonaparte* en zijne medepligtigen, voor het hof der pairs in de eerste dagen van October een aanvang zal nemen.

— Eene telegraphische depêche uit Baijonne vermeldt, dat de Engelschen thans ook geheel de haven van Passage hebben ontruimd.

— De *Moniteur parisien* deelt berigten mede van den maarschalk *Valée*, gaande tot den 23sten Augustus. In dezelve wordt weder gewag gemaakt van onderscheiden meer of min kleine gevechten, ten gevolge van de aanvallen der Arabieren, 't zij op de afzonderlijke fransche kolonnen, 't zij op de door bezette punten; Miliana was verscheidene malen verontrust, en voor Medeah zou een vrij levendig gevecht zijn voorgevallen. Een blijk dat de Arabieren nog den moed niet opgegeven hebben.

— De maréchal-de-camp *Lamoriciere* is tot opper-kommandant in de provincie Oran benoemd, in de plaats van den luit.-generaal *Gueheneux*.

— Ter beurze van heden (2 *September*) waren genoteerd: 5 pCt. 113,80; 3 pCt. 80,10; Nap. r. 100,20; Sp. Ardoins [illegible] Rom. L. 100¼.

Van den 3den. — Men begint zich meer en meer te verontrusten over de zamenscholingen en de baldadigheden van het werkvolk. Het getal ambachtslieden die hunne werkplaatsen verlaten hebben en de stad en omstreken doorloopen, begroot men op wel zestig duizend, waaronder vele timmerlieden, wagenmakers, steenhouwers en metselaars gevonden worden. Niet alleen weigeren zij eenigen arbeid te verrigten, maar dringen in de werkplaatsen om de andere rustiger werklieden te noodzaken den arbeid te staken. De voorname oorzaak dezer ongeregeldheden, behalve dat die aan den onrustigen aard dezer klasse van de bevolking der hoofdstad kan toegeschreven worden, en dat zij welligt toegeven aan de inblazingen van staatkundige heethoofden, schijnt daarin gelegen te

zijn, dat de werklieden minder uren tijds, dan tot dus ver aangenomen is, willen arbeiden, en dat zij ontevreden zijn over eene onderhandsche schikking, tusschen de bazen en de bekwame knechts, die tegen een vastgestelden prijs zekeren taak aannemen, en zich door de werklieden hunner keus en door hen betaald doen helpen, het geen nadeelig is voor het algemeene werkloon. De autoriteit neemt strenge maatregelen om de rust te herstellen; de wet tegen de zamenscholingen is gisteren op nieuw afgekondigd; maar desniettemin blijft het ontevreden ambachtsvolk bij troepen de straten doorloopen, en op het oogenblik zelfs, heden ten vijf ure, verspreidt zich het gerucht, dat een aanzienlijk getal ledigloopende werklieden te la Villette met de gewapende magt, die hen wilde verstrooijen, handgemeen is geworden.

Gisteren avond zijn niet minder dan tusschen de drie à vier honderd dier lieden in de prefectuur van policie gebragt, onder geleide van vier kompagnien en een eskadron municipale garde te paard.

— Uit de nadere verslagen aangaande het feestmaal der radikalen te Chatillon, blijkt, dat aldaar ook vele lieden uit de geringere klasse, men weet niet regt hoe, zijn tegenwoordig geweest, en er tusschen deze en de meer gezeten burgers oneenigheden gerezen zijn. De werklieden hebben onder anderen niet willen vergunnen, dat de meer gegoeden met huurrijtuigen naar hunne woningen terugkeerden, en hen voor aristocraten uitgemaakt. Ook blijkt het meer en meer, dat woelgeesten zich bij deze volksvergadering tegen koning *Lodewijk Philips* en de andere vorsten van Europa op eene hoogst ongepaste wijze hebben uitgelaten.

— De jongste berigten uit Alexandrië van den 18den Augustus, laten geen twijfel omtrent de weigering van *Mehemed-Ali*, om aan den eersten der mogendheden toe te geven, en spreken veel van de verdedigings-maatregelen des onderkonings. De voorstellen bestonden, gelijk reeds van elders is gemeld, in de erfelijke heerschappij over Egypte en het levenslang bezit van het pachalik St.-Jean-d'Acre. Twee dagen waren verleend om de voorstellen in beraad te nemen, waarna de dwangmaatregelen zouden beginnen; waarin die echter bestaan, wordt niet bepaald gezegd.

— Uit Spanje wordt gemeld, dat de staat van beleg van Barcelona is opgeheven en de ministeriele crisis nog steeds voortduurde. De koningin werd den 10den of 12den September in de hoofdstad teruggewacht. Volgens een koninklijk besluit zullen de legers van het noorden, van het centrum en van Katalonië in vier legerkampen verdeeld worden, en de districten van Navarre, de baskische provincien Arragon, Valencia en Katalonië bezetten.

— Heden (3 *September*) was de fonds-notering: 5 pCt. 113; 3 pCt. 79.50; Nap. r. 100.25; Spanje 25; Rom. L. 100¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den September.

In brieven uit Weenen leest men: »Uit Bohemen ontvangt men voortdurend zeer geruststellende tijdingen. De aldaar aanwezige vertegenwoordigers der vijf groote mogendheden schijnen zich reeds omtrent de uitvoering van het verdrag van den 15den Julij in dien zin verstaan te hebben, dat Frankrijk deszelfs gezindheid zou op zich zou nemen. Van eene andere zijde wil men weten, dat de Fransche gezant in Londen, gelast zou zijn aan de konferentie voor te stellen, om de Oostersche aangelegenheden vooreerst nog in *statu quo* te laten, zullende Frankrijk intusschen alles aanwenden, om den Onderkoning tot het aannemen van een billijk vergelijk te bewegen, en, in geval deze poging mislukken mogt, geene zwarigheid maken om zich met de mogendheden te vereenigen tot het nemen van dwangmaatregelen tegen *Mehemed-Ali*.

In een berigt uit Belgrad van den 20sten augustus, door verschillende Duitsche dagbladen medegedeeld, leest men: »Heden is alhier door een tartaar de tijding aangebragt, dat *Chosrew-pacha*, de plaats zijner ballingschap verlaten hebbende, in Konstantinopel verschenen is en daar met zijne talrijke aanhangers een bloedigen opstand verwekt heeft, om *Abdul-Medschid* van den troon te stooten en deszelfs jongeren broeder daarop te verheffen. Deze aanslag was echter mislukt, *Chosrew*-pacha met meer dan duizend zijner volgelingen om het leven gekomen en de jongere broeder des Sultans in hechtenis genomen."

Daar de regtstreeksche berigten uit Konstantinopel van den 12den augustus niets van zoodanige gebeurtenis reppen, schijnt men veilig te mogen aannemen dat het bovenstaande berigt geheel verzonnen of althans grootelijks overdreven is.

— Het bevel aan de russische troepen in den Kaukasus, om zich van alle aanvallende bewegingen te onthouden, is den 12den dezer hernieuwd geworden, waarvan de oorzaak door sommigen aan besmettelijke ziekten wordt toegeschreven, welke onder het krijgsvolk heerschen zouden, maar door anderen aan politieke beweegredenen. Intusschen groeide het aantal der troepen in Bessarabië nog gedurig aan. Onder de oostenrijksche troepen wordt hoegenaamd geene buitengewone beweging opgemerkt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den September.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van eergisteren zijn de beraadslagingen over de ontwerpen tot wijziging der Grondwet voortgezet.

Tegen het negende ontwerp, *van de begrooting der uitgaven van het Rijk*, hebben zich de heeren *Thorbecke*, *de Kempenaer* en *Luzac* verklaard, omdat de begrooting des rijks voortaan, in plaats van jaarlijks, slechts om de twee jaren zal worden voorgedragen en behandeld, waardoor het geval kan ontstaan, dat de vertegenwoordiging eigenlijk slechts om de twee jaren zou kunnen worden bijeengeroepen. Zij verlangden voorts, dat niet alleen elk hoofdstuk, maar ook iedere afdeeling der begrooting afzonderlijk in beraadslaging zou worden gebragt, terwijl zij eindelijk verlangden, dat de afgesloten rekeningen der schatkist aan de beoordeeling en de goed- of afkeuring van de Staten-Generaal zouden worden onderworpen.

De heer *van Nes* bragt mede eenige bedenkingen tegen de voordragt in het midden, doch vond eenige harer bepalingen doelmatig en zou er derhalve zijne goedkeuring aan hechten.

De heeren *van Rappard* en *Luijben* hebben de bepalingen goedgekeurd en er de goede gevolgen van voorspeld. Het zal nu niet meer noodig zijn, de geheele begrooting aan te nemen of te verwerpen, omdat daarin eenige bepaling voorkomt, die men goed- of afkeurt, terwijl men nu voortaan ook het voordeel hebben zal, dat men altijd een jaar te voren de begrooting zal kunnen behandelen.

In omvraag gebragt, is het ontwerp met eene meerderheid van 90 tegen 13 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren Thorbecke, Romme, Gouverneur, Luijben, van Dam van Isselt, Mastboom, Luzac, van Sasse van IJsselt, Boeracker, de Kempenaer, Storm, Beelaerts en van Nagell tot Wisch.

Tegen het tiende ontwerp, *van de periodieke aftreding der Stedelijke Raden*, hebben zich de heeren *Feith*, *Copes van Cattenburch* en *Bichon van IJsselmonde* verklaard. Zij hebben de nadeelen ontvouwd, welke uit eene periodieke aftreding der leden van den Stedelijken Raad zullen voortvloeijen voor de ware belangen der burgerij, omdat daardoor de vastheid in de administratie geheel verloren zou gaan. Gedurige veranderingen in de besturen zijn geenszins wenschelijk.

De heeren *Cramer*, *Groen van Prinsterer*, *de Man* en *de Jonge* hebben zich voor het ontwerp verklaard, omdat daardoor eene verbetering in het bestaande verkiezingstelsel zou worden daargesteld, en de burgers in de steden meer invloed op de verkiezingen zouden uitoefenen. De heer *de Jonge* heeft gemeend, dat de verwerping der voordragt een verkeerden indruk zou te weeg brengen, omdat zij de eenige verbetering is, in het verkiezingstelsel, hetwelk, bij deze wijziging der Grondwet, daarin zal worden gebragt.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp verworpen; 74 stemmen verklaarden zich voor en 29 tegen het ontwerp, hetwelk minder dan het gevorderde der leden is, om eene wet te doen afstemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Lijnden tot Hemmen, Hooft, Laan, Bruin Kops, Hoog, van Beusechem, Thorbecke, Romme, Gouverneur, Luijben, van Berkel, van Dam van Isselt, Mastboom, Bichon van IJsselmonde, Vos de Wael, van Bommel, van Akerlaken, van Sasse van IJsselt, Feith, Boeracker, Rezel, de Kempenaer, van Wickevoort Crommelin, Storm, van Asch van Wijck, van den Velden, van Nagell tot Ampsen, Copes van Cattenburch en van Nagell tot Wisch.

Het elfde ontwerp, nopens *de Rekenkamer*, is met eene meerderheid van 92 tegen 11 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren Thorbecke, Romme, Gouverneur, Luijben, van Dam van Isselt, Mastboom, van Sasse van IJsselt, Boeracker, de Kempenaer, Storm en van Nagell tot Wisch.

Het twaalfde ontwerp, nopens *de ministeriële verantwoordelijkheid*, is aangenomen met 91 tegen 13 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren Thorbecke, Romme, Gouverneur, Luijben, van Berkel, van Dam van Isselt, Mastboom, van Sasse van IJsselt, Boeracker, de Kempenaer, Storm, van Nagell tot Wisch en Warin.

Het dertiende en laatste ontwerp, *van de Staten der Provincien*, is aangenomen met 87 tegen 16 stemmen, zijnde dezelfde als bovenstaande, behalve den heer Warin. Ook hebben zich nog tegen de voordragt verklaard de heeren Dijckmeester, van Lijnden van Hemmen, van Lijnden tot Sandenburg en Nagell tot Ampsen.

De Vergadering gaat daarna onbepaald uiteen.

— De Eerste Kamer van de Staten-Generaal heeft, in de laatste dagen verschillende vergaderingen gehouden, waarin dezelve de ontwerpen van wet tot wijziging der grondwet heeft ontvangen, die door de dubbele kamer achtervolgens zijn aangenomen. Zij houdt zich met het onderzoek en de overwegingen dier onderwerpen bezig.

— Door Z. M. is aan de R. K. gemeente te Nistelrode, in

Noord-Braband, eene rijks subsidie van ƒ 4,000, tot gedeeltelijke voorziening in de kosten van herstel en vergrooting van het bestaande kerkgebouw, of het stichten eener nieuwe kerk.

— Uit Maastricht schrijft men van den 1sten september:

» Sinds eenige dagen zijn de Nederlandsche en Belgische commissarissen, belast met de onderhandeling over de uitwisseling der archieven, in deze stad vereenigd. Na vele bijeenkomsten, waarbij de volkomenste harmonie heerschte, zijn gemelde heeren gekomen tot de sluiting eener overeenkomst, waarbij de grondslagen der te doene uitwisseling zijn vastgesteld. Die overeenkomst moet heden geteekend zijn. Van wederzijde heeft men deze zaak met de grootste overeenstemming behandeld, en zonder dat het minste beletsel in den weg zij getreden. Bij deze onderhandeling wordt Nederland vertegenwoordigd door den heer *Elbemaerts*, lid van den provincialen raad alhier, en Belgie door den heer *Emanuel Coenegracht*, lid der permanente deputatie van Belgisch Limburg, geadsisteerd door den heer *Hamaekers*, divisie-chef bij het gouvernement te Hasselt.

— Gedurende de maand augustus hebben 50379 reizigers den Hollandschen ijzeren spoorweg, tusschen Amsterdam en Haarlem, bereden, en hebben de opbrengsten daarvan en van de goederen ƒ 23,282,90 bedragen. Sedert den 1 januarij ll. tot den laatsten augustus bedraagt het getal der reizigers een getal van niet minder dan 266,338, en de opbrengst ƒ 128,912,08.

Van den 5den. — Gisteren middag is door 101 kanonschoten aan de ingezetenen der residentie aangekondigd, dat H. K. H. Mevrouw de Erfprinses *van Oranje* gelukkig van eenen Prins bevallen was.

Het deswege uitgegeven bulletin is van den volgenden inhoud:

H. K. H. Mevrouw de Erfprinses *van Oranje* is heden, ten twaalf en een half uur, gelukkiglijk verlost van een Prins.

H. K. H. Mevrouw de Prinses en de jonge Prins bevinden zich volkomen welvarend.

Everard, Dr. Med. *Wellenbergh.*

— In een buitengewoon nommer van het Dagblad van 's Gravenhage, waarin de geboorte wordt aangekondigd, leest men het volgende:

» Ter viering van deze blijde tijding wapperen de vlaggen van den Stadstoren, van alle openbare gebouwen en uit de woningen van vele ingezetenen, en laat het klokkenspel zich hooren. Een ieder deelt in de regtmatige vreugde van den Koning, die zich bij de geboorte van Zijnen Achterkleinzoon mag verheugen en in eene gebeurtenis, welke nog nimmer in het Doorluchtig Huis *van Oranje-Nassau* heeft plaats gevonden, dat, namelijk, een Prins van het *vierde* geslacht het levenslicht ziet.

» Terstond na de bevalling, heeft Z. M. de Koning zich naar het Paleis van Z. K. H. den Erfprins begeven, om Hoogdenzelven geluk te wenschen met de geboorte van zijnen Zoon, die, zoo de gebeden der Nederlanders worden verhoord, eenmaal het sieraad van zijn Geslacht zal zijn, en de welvaart en den roem des Vaderlands zal verhoogen."

— Bij besluiten van Zijne Majesteit zijn benoemd:

Tot secretaris der gemeente Vrijhoeven Capelle en Capelle (Noord-Braband), *A. van den Hoek*; tot burgemeester der stad Heusden (Noord-Braband), *C. van Dongen*; tot secretaris der gemeente Alphen en Riel (Noord-Braband); *P. C. Hendrickx*.

— De eerste kamer van de Staten-Generaal heeft in hare zitting van gisteren de twaalf ontwerpen van wet, tot wijziging der Grondwet, laatstelijk door de tweede kamer in dubbelen getale aangenomen, insgelijks alle goedgekeurd.

Heden zal de buitengewone vergadering der Staten-Generaal door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, namens Z. M. den Koning worden gesloten.

— Naar men verneemt is door Z. M., bij onderscheiden besluiten autorisatie verleend tot de daarstelling, onder daarbij vermelde bepalingen, van Christelijken afgescheiden gemeenten te Meppel, te Smilde, te Almkerk en te Emmikhoven.

— Woensdag avond omstreeks tien ure, is te Schiedam brand ontstaan in de Beurs, welke, ondanks alle aangewende pogingen, zoo spoedig is toegenomen, dat binnen een uur tijds de toren reeds was ingestort en weldra dit fraaije gebouw, dat in 1786 gesticht was, eene prooi der vlammen is geworden.

Door de Belanghebbenden zijn geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen:

Een in dato 7 Feb. 1840, voor den tijd van vijftien jaren, van 13 Januarij 1837 af, verleend aan *T. Turnbull*, woonachtig te Withby, in Engeland, domicilium verkozen hebbende bij Mr. *J. W. Gefken*, advokaat te 's Hage, op de invoering van eene verbeterde wijze om den toegang des stooms tot de cylinders van stoomwerktuigen, die met uitzetting werken, te regelen; een in dato 17 Mei 1840, voor den tijd van tien jaren, verleend aan de gebroeders *van Heusden*, te 's Hertogenbosch en Oisterwijk, op de uitvinding van een werktuig, door hen genaamd *snellooper*, dienstig om personen en goederen met voldoende snelheid over ijzeren spoor-straat- en klinkerwegen te vervoeren, zonder gebruik van stoom- of paardenkracht; een in dato 30 Junij 1840, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *R. B. ten Hove*, te Groningen, op de uitvinding van een werktuig ter bespoediging van den vervoer van aarde bij het graven van vaarten en kanalen, en van het aanbrengen van aarde bij het aanleggen van zeedijken; een in dato 3 Julij 1840, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Vickers*, woonachtig te Londen domicilium verkozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck*, te Amsterdam, op de invoering van een verbeterde toestel, tot voortstuwing van booten en andere vaartuigen; een in dato 3 Julij 1840, voor den tijd van 5 jaren verleend aan *D. J. van Boom*, te Utrecht, op de uitvinding eener oeconomische vervaardiging van vloer- en voetmatten, en van de bereiding van zoogenaamd wol uit dezelfde grondstof; en een in dato 18 Julij 1840, voor den tijd van vijftien jaren verleend van *J. C. Hesselmeijer*, *M. le Marchand*, *M. J. Rosen*, *H. J. Rosen* en *P. Hout*, te Amsterdam, op de uitvinding om de stoomkracht toe te passen op de kunst van diamantslijpen; en een in dato 26 Julij 1840, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *J. E. Scholderer*, te Rotterdam, op de uitvinding van verbetering van vuurwerk onder ruw- en distilleer-ketels, ten einde het aan stuk stoken der ketels en het doorschieten te beletten, met besparing tevens van een gedeelte der brandstoffen, welke men gewoonlijk bezigt.

De berigten uit Belgie houden niets van aanbelang. Koning *Leopold* is Donderdag morgen over den spoorweg naar Ans vertrokken om zijne reis naar Wiesbaden te aanvaarden. Een koerier is hem gisteren van Brussel met depeches nagereisd, die volgens een der brusselsche bladen, betrekking op de zaken van het Oosten zouden hebben.

Blijkens de jongste berigten uit Londen, heeft de aldaar ontvangen tijding van de weigering van *Mehemed*-ali om de voorstellen der mogendheden aan te nemen, er aanvankelijk vrij wat ongerustheid gebaard, die echter later weder geweken is.

— Te Spitheal had tusschen de engelsche en fransche visschers eene vrij ernstige vechtpartij plaats gegrepen.

— Volgens berigten uit Lissabon tot den 24sten Augustus, hadden de regters die benoemd waren om de zaak der deelhebbers aan den laatsten aanslag te onderzoeken, geweigerd die taak op zich te nemen, waarop de regering met overleg van de kamer der gedeputeerden, al de weerspannige regters van hunne ambten had willen ontzetten, doch de senaat had beter geoordeeld dat zij voor een krijgsraad zouden teregt gesteld worden.

Onder de Engelschen te Lissabon heerschte eenige ongerustheid, ten gevolge van het vertrek der oorlogschepen hunner natie van den Taag naar de Middellandsche zee, wegens den toenemenden haat die de bevolking hen toedraagt.

— Te Londen had men den 1sten september berigten uit Canton tot den 25sten april, waaruit blijkt, dat de Chinesche overheden toen de maatregelen van verdediging bij den te verwachten aanval der Engelschen voortzetteden. De commissaris *Lin* scheen voornemens, om bij het naderen van het gevaar de voorstad van Canton af te branden en die stad in weerbaren staat te brengen. De Engelschen scheepten intusschen op de rivier voor Canton ladingen thee zonder hindernis in. Zij gebruikten daarbij de Deensche vlag.

— Ter Londensche beurs van den 1sten dezer waren genoteerd: 3 pCt. gec. 89½; Ned. 2½ pCt. 52; dito 5 pCt. 102; Spanje 24½; Portugal 22½.

HET EILAND CEIJLON.

Gedurende den regentijd op het eiland Ceijlon treft men daar eene ontzettende menigte bloedzuigers aan, die een ware plaag voor de reizigers mogen worden genoemd. In het kreupelhout en moerassige streken houden zij zich het meeste op. Zij zijn zeer klein en dun, aan de onderzijde donkerrood gesprikkeld. Niet gelijk de rupsen en Europesche bloedzuigers kruipen zij, maar maken hunne voorwaartsche bewegingen veeleer door springen. Eerst zoeken zij den kop vast te maken, en werpen dan spoedig geheel het ligchaam om. Op deze wijze kunnen zij spoedig een geheel eind afleggen. Komt er een reiziger in hunne nabijheid, dan hebben zij zich doorgaans, eer hij het bemerkt, niet alleen aan zijne kleederen vast gehecht, maar zijn zelfs door de kleinste openingen der kleederen heengedrongen, en hebben zich op de bloote huid vastgezet. In den regentijd is het den reizigers onmogelijk, daar zij om de warme luchtstreek hier te lande slechts zeer dunne kleeding dragen kunnen, de bosch- en moerassige streken door te trekken, zonder overal met bloed te worden bevlekt, hetwelk deze kleine diertjes aftappen.

» Op onzen weg naar Gandi, — zoo verhaalt een reiziger die » onlangs *Ceijlon* bezocht, — moesten wij over een eng pad door

„ de bosschen gaan. Hier werden wij door deze dieren schrikkelijk „ geplaagd. Niet alleen wanneer wij ons ter rust nederzetten, maar „ zoo slechts iemand uit ons reisgezelschap een oogenblik stil bleef „ staan, was hij met eene menigte van dezelve als bezaaid, en eer „ hij zich weder van dezelve ontdaan had, kwam reeds overal het „ bloed te voorschijn. In het eerst baarde ons dit groote bezorgdheid. Gelukkig werd echter niemand onzer door vermoeijenis genoodzaakt hier lange rust te nemen; iets dat hier hoogst gevaarlijk en naar allen schijn doodelijk zou kunnen zijn.

„ Deze bloedzuigers hechten zich zoo wel aan dieren als aan „ menschen. De paarden inzonderheid worden er zoo door gekweld, „ dat zij aanhoudend stijgeren en slaan, weshalve het zeer gevaar„ lijk is te paard de bosschen van *Ceijlon* door te trekken."

Het is bekend dat de Engelschen sedert een aantal jaren, de beenderen van vee in onze havens en tot in het binnenland opkoopen, ter bemesting hunner landerijen, dat zoodanige mestspecie in velerlei opzigten groote voordeelen oplevert en even deugdzaam is als alle andere mestspecien, zoo zij zelfs deze in deugdzaamheid niet overtreft, terwijl de beendermest nog dit voordeel heeft dat hare transportkosten niet zeer kostbaar zijn. De reden dat men tot nog toe niet meer algemeen hier te lande tot het prepareren dezer uitmuntende meststof is overgegaan, is waarschijnlijk in de kostbaarheid van malen en het gebrek aan voldoende machinen gelegen. Hier en daar in ons vaderland heeft men wel is waar beendermaal-molens geplaatst, die met succes werken, doch alleen voordeel aanbrengen voor den landbouwer van den omtrek. In onze landstreek bestond echter nog geen zoodanige molen, schoon men kon zeggen dat in dit gewest, bij de toenemende ontginning der op zich zelve schrale heigronden, meer dan elders behoefte aan meststof was. Een wezenlijk genoegen verschaft het ons derhalve, aan de landbouwende bevolking dezer provincie te kunnen aankondigen, dat er onlangs in de nabijheid onzer stad, aan *'t Huis ten Bosch*, een engelsche beendermaal-molen is geplaatst en reeds sedert eenigen tijd in volle werking is. Bij den kastelein pachter van dien molen, is de bedoelde mestspecie, (blijkens de advertentie hieronder) algemeen verkrijgbaar gesteld. In het algemeen zoowel als in iedere bijzonder belang, mag men hopen dat ieder bezitter van landerijen en al ieder landbouwer eene proef van deze uitmuntende meststof neme.

181ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

1e Trekking N°. 17714, 10408, ieder een prijs van ƒ 1000.
2e — N°. 7365, ƒ 1500; N°. 8676, ƒ 1000.
3e — N°. 15240, ƒ 1500; N°. 11607, 2613, ieder ƒ 1000.
4e — N°. 14119, ƒ 1000.
5e — N°. 17808, ƒ 25,000; N°. 17996, ƒ 2500; N°. 25017, ƒ 1000.
6e — N°. 21603, ƒ 10,000; N°. 2712, ƒ 1000.
7e — N°. 17747, 11311, ieder ƒ 1000.
8e — N°. 23482, ƒ 1000. N°. 10918, ƒ 45, en pr. ƒ 2500.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS waren gisteren (4 September) genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 negen zest., zeven zest.; dito 5 pCt. 99⅝; Kansb. 22⅝, ½; Syndic. 4½ pCt. 90; Handelm. 168¼, ⅜; dito 3½ pCt. 90 drie zest.; 96; Rijn spoorweg 97½; Ardoins 25 ¾, ⅞; dito 22; Coupons 16⅞; Metall. 104¼.

Na een langdurig en smartelijk lijden bezweek heden, voorzien van de H. Sacramenten onzer H. Kerk, mijne door mij diep betreurde Echtgenoote ANTONIA VAN DER STEENSTRAATEN, in den ouderdom van ruim 38 jaren; deze algemeene strekt tevens tot bijzondere kennisgeving aan mijne vrienden, verzoekende ik hen, door geene Brieven van rouwbeklag mijne droefheid te vermeerderen.

ZUNDERT,
den 1. Sept. 1840.

C. N. SAUTER,
Med. Doct.

181e KON. NED. LOTERIJ.

Bij MOERED en COMP., Splitters te *Breda*, is in de 3e Klasse weder getrokken op N°. 21603, de KAPITALE PRIJS van ƒ 10,000; alsmede op N°. 3287, de PREMIE van de ƒ 25,000, zijnde ƒ 500.

Bij Bovengemelden zijn nog HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Koop* en *Huur* prijscourant te bekomen.

Iemand genegen zijnde zes of minder JONGE ZWANEN te koopen, à ƒ 10,— het stuk, gelieve zich te adresseren onder Lett. O, bij den Boekhandelaar F. P. STERK te *Breda*. Brieven *franco*.

Bij A. J. CONINCX, in *'t Huis ten Bosch*, nabij *'s Prinsenhage*, is te bekomen zuiver gemalen BEENDEREN-MEEL, à ƒ 3,— p. 100 Ned. ponden, ter BEMESTING van WEI- en ZAAILANDEN. — Het voorschrift om hetzelve te gebruiken is bij hem op aanvraag te verkrijgen.

*** Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van den WelEdelGestr. Heer Mr. F. J. JESPERS, Advocaat-Procureur te *Breda*, namens den Heer C. A. WIEKCX, Koopman aldaar, op Donderdag den 10 September 1840, des avonds ten 7 ure, ten Koffijhuize bij BEEKMANS, op de Groote Markt te *Breda*, in het openbaar finaal toewijzen:

1°. Eene weldoortimmerde HUIZINGE, STALLINGEN, HOUTLOODS, PLEIN en ERVE, met WEL- en REGENPOMP en verdere Gemakken, staande en gelegen binnen *Breda*, op de westzijde van de Ginnekenstraat, gekwot. wijk B, n°. 55; scheidende deze Koop tegen het Werk- of Pakhuis, of 2e Koop.

2°. Een WERK- of PAKHUIS met 2 Spacieuse GRAANZOLDERS, 2 STALLINGEN, PLEIN, TUINTJE en ERVE, den In- en Uitgang hebbende met eene groote Poort langs het Bleekstraatje, staande en gelegen binnen *Breda*, achter den eersten Koop.

NB. Beide voorschreven Koopen, zullen gecombineerd worden gepresenteerd.

3°. Een ruim PAKHUIS en KOETSHUIS en ERVE, met *drie* annexe HUISJES of WONINGEN, staande en gelegen binnen *Breda*, in het Bleekstraatje voormeld, komende van achter tot aan de *Mark*.

Mr. DE ROY, Notaris, te *Breda*, zal, ten verzoeke van den W. E. G. Heer Ritmeester V. MERLEN, op Vrijdag den 11 September 1840, 's voormiddags ten elf ure, bij A. v. d. NOORD, buiten de Bossche Poort aldaar, publiek Verkoopen:

1 Bruin RUINPAARD, zonder teekens, Lanciers taille, oud 7 jaren, en 1 IJZERSCHIMMEL, Dragonders taille, oud 6 jaren. Beide zijn, zoo voor RIJ- als KRIJGSPAARDEN, volkomen afgerigt.

Daags te voren, van af des namiddags 2 ure, ter plaatse, te zien.

Verkooping op Regtelijk Gezag.

Op Woensdag den negenden September 1840, des voormiddags ten *tien* ure, zal, ten Woonhuize van GERARDUS STEEVENS, Negociant, enz., wonende te *Dinteloord*, worden overgegaan tot den Verkoop, aan den hoogsten bieder, van eenige MEUBILAIRE en andere GOEDEREN, bestaande in: Stoelen, Tafels, Spiegel, Lamtafels, hangende Huishorlogie en Huisklokje, Prenten in Lijsten, Koper-, Tin-, IJzer-, Blik-, Glas- en Aardewerk, en verderen Huisraad, zoo als al hetzelve ten dage, ure en plaatse voormeld, ten Verkoop zal worden aangeboden.

Deze Verkooping zal geschieden tegen *kontante betaling*.

ZEGT HET VOORT.

Gezs. BOEX, *Eindstraat A, 21 te Breda*

hebben wederom ontvangen de volgende partijen, welken Zij, zoo lang de voorraad duurt, zullen VERKOOPEN, als volgt:

500 pakken van 6 Eng. ℔ à 4/d. Eng. SAIJET, prima kwaliteit.
N°. 12. Zw. ƒ 6,80, Gr. ƒ 7,40, bl. Gr. ƒ 7,40, Nass. en d. Bl. ƒ 8,50.
„ 16. Zw. en Wit ƒ 8,80, Gr. ƒ 9,40, bl. Gr. ƒ 9,70, d. Bl. ƒ 10,50.
„ 14. Zw. en Wit ƒ 7,50. N°. 20. Zw. en Wit ƒ 11,40. N°. 24, 28 en 32 enz. minstens met 6 pak, met enkel pak 20 Cts. meer.
300 ℔ 3 loods Veensche Saijet à 120 Cts. per 5 Ons, minst. met 50 ℔.
1000 ℔ Lampkatoen, best soort, met 25 ℔ 52½ Cts. per 5 Ons.
300 dz. blaauw Linnen-Lint 7 els, met 25 dz. 38 Cts. per dz.
300 dz. donkerblaauw Brugs Lint 7 els, met 25 dz. 65 Cents.
600 gros 2\d. klossen van Strutt à ƒ 2,40 per gros.
300 ℔ Kleerm. garen demie-soie groote strengen 8/m. 135 Cts. per ℔.
300 ℔ Spaargaren in kleine strengen à 100 Cts. per ℔.
300 gr. fijne Frans. ronde hoornen Vestkn. met 12 gr. 38 Cts. per gr.

Brieven en geld *franco*, de GOEDEREN niet voldoende, mogen teruggezonden worden, mits *dadelijk* en *franco*.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 11. September 1840, aanvang nemende des voormiddags ten *tien* ure, zal, door den Heere Militairen Intendant der Vesting *Breda*, belast met de Administratieve Dienst, om *kontant geld* publiek worden Verkocht: Eenige VERSLETENE en ONBRUIKBARE MILITAIRE GOEDEREN, bestaande in: eene groote partij WOLLEN DEKENS, SLAAPLAKENS en STROOZAKKEN, benevens eenig ander goed, alles te bezigtigen daags vóór den Verkoopdag, bij PIETER BOGAERTS, in het van ouds bekende Vendulokaal der Notarissen, staande op de Havermarkt alhier te *Breda*.

ZEGT HET VOORT.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.